

Nieuws uit de Egmontstraat

E-Nieuwsbrief van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen

25-5-2007 - nr. 1

In dit nummer:

- [Edito](#)
- [In de kijker](#)
- [Genoteerd](#)
- [Kalender](#)
- [Over de grenzen](#)
- [Internationaal genoteerd](#)
- [Cijfers en letters](#)
- [In de pers](#)
- [FWO-Intern](#)
- [Richtlijnen](#)

Editoriaal

Beste lezer,

U ontvangt hierbij de eerste nieuwsbrief van het FWO. Met dit nieuwe, driemaandelijks initiatief willen wij u beter informeren over het reilen en zeilen van het FWO in Vlaanderen en in de wereld. Deze nieuwsbrief bevat zowel beleidsnieuws als praktische informatie om zo de band met de onderzoekers en met alle belanghebbenden uit de wetenschappelijke middens aan te halen. Met enerzijds een verslaggeving van recente gebeurtenissen en anderzijds een aankondiging van belangrijke data en projecten zorgt deze elektronische nieuwsbrief *Nieuws uit de Egmontstraat* dat u goed ingelicht bent over het belangrijkste wetenschapsnieuws in Vlaanderen en daarbuiten.

Een van die thema's is de denkoefening die het FWO recent is opgestart om zijn 31 wetenschappelijke commissies om te vormen. Bedoeling is te gaan naar een meer interdisciplinaire panelstructuur, zoals die ook door de European Research Council (ERC)

gehanteerd wordt. Met medewerking van de Vlaamse universiteiten loopt er momenteel bij de Vlaamse onderzoekers een bevraging over de haalbaarheid van dit idee.

De werking van onze wetenschappelijke commissies is immers een cruciaal gegeven, dat de Vlaamse wetenschappelijke gemeenschap beroert, zo blijkt uit de massale reactie die het FWO reeds mocht ontvangen op deze rondvraag, en uit de eerste resultaten van de *Hersentoe* van Vlaams minister voor Wetenschapsbeleid Fientje Moerman.

Het FWO heeft er altijd over gewaakt dat een objectieve beoordeling van de aanvragen de hoogste prioriteit kende. De huidige samenstelling van de FWO-commissies (6 Vlaamse onderzoekers en 8 niet-Vlaamse onderzoekers, waarvan minstens 2 buitenlanders), zorgt er immers nu al voor dat de Vlaamse onderzoekers in de minderheid zijn en dat één lid zeer moeilijk een beslissing kan sturen. Sinds 1 januari 2007 gebeurt het benoemen van nieuwe leden via een open vacature, waarop het alle onderzoekers vrij staat om te solliciteren. Bovendien wordt er een gedragscode opgelegd die maximale objectiviteit en deontologie nastreeft.

Wetenschappelijk onderzoek is een internationaal gebeuren en het beoordelingsproces zal bijgevolg een internationale dimensie inhouden. Zo wordt voor postdoctorale mandaten en onderzoeksprojecten steeds het advies ingewonnen van één, respectievelijk twee internationale referenten. Opdat deze internationale referenten het project optimaal zouden kunnen beoordelen, moet er bij deze aanvragen nu reeds een Engelse samenvatting gevoegd worden. Bij de vergaderingen van de wetenschappelijke commissies kunnen de leden bovendien Engels, Frans of Nederlands spreken. Indien nodig wordt voor simultaanvertaling gezorgd. In sommige commissies wordt trouwens de discussie volledig in het Engels gevoerd.

Het FWO wil het debat niet uit de weg gaan. De wetenschappelijke commissies maken het onderwerp uit van een constant evaluatieproces. Zo kunnen we er over waken dat de samenstelling en de werking van deze commissies zo nauw mogelijk blijft aansluiten bij de noden van de Vlaamse onderzoeksgemeenschap. Een zo optimaal mogelijke werking van de wetenschappelijke commissies is immers in het voordeel van alle betrokken partijen.

Elisabeth Monard

In de kijker

ERC Starting Grant

Op 27 en 28 februari 2007 werd te Berlijn de Launch Conference gehouden van de European Research Council (ERC). De secretaris-generaal van het FWO was hierbij aanwezig. Het doel van de ERC is het verbeteren van de carrièremogelijkheden en het onafhankelijk maken van jonge onderzoekers (Starting Grant) alsook internationale zichtbaarheid vergroten van toponderzoekers (Advanced Grant). De ERC wordt gefinancierd door de Europese Unie in het kader van het zevende kaderprogramma. De volgende zeven jaar komt er zo 7,5 miljard EURO ter beschikking van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.

De ERC lanceerde meteen ook de eerste call for proposals voor de *Starting Grants*. Deze oproep kende een groot succes. De ERC ontving niet minder dan 9167 aanvragen. De aanvragen zijn als volgt ingedeeld:

- Physical sciences & Engineering: 46 %
- Life sciences: 37 %
- Social sciences & Humanities: 17 %

De ERC voorziet jaarlijks in de financiering van 200 projecten die, al naargelang de noden, de beschikking krijgen over een jaarlijkse financiering tussen de € 100.000 en € 400.000, en dit gedurende vijf jaar. De 20 interdisciplinaire review panels zullen wetenschappelijke excellentie als enige selectie criterium hanteren.

Het gaat hier om zeer prestigieuze projecten, waarbij de aanvragers internationaal in competitie treden met de beste onderzoekers. Het hoeft geen betoog dat de concurrentie zwaar zal zijn. Toch is het belangrijk dat ook de beste Vlaamse onderzoekers hun kans wagen, opdat de Vlaamse wetenschappelijke wereld mee de vruchten zou kunnen plukken van dit Europese initiatief.

Het FWO heeft via een brief- en mailcampagne zijn postdoctorale mandaathouders en de diensten Onderzoeksbeleid van de Vlaamse universiteiten geïnformeerd en opgeroepen om gehoor te geven aan de oproep van het ERC. Het FWO heeft zich ook geëngageerd om zijn postdoctorale onderzoeksmandaten te laten combineren met een ERC Starting Grant.

Meer informatie vind je via de [website](#) van het FWO en op de [website](#) van de ERC.

[terug naar boven](#)

Genoteerd

AlphaGalileo

Wetenschappelijke onderzoeksresultaten worden niet alleen via vaktijdschriften en wetenschappelijke publicaties bekend gemaakt. Steeds meer zie je ook onderzoeksresultaten verschijnen in dagbladen en tijdschriften. Omdat deze valorisatie van onderzoek belangrijk is, heeft het FWO een overeenkomst gesloten met het internationale wetenschappelijk online nieuwsagentschap AlphaGalileo. Wetenschappers van universiteiten en wetenschappelijke instellingen in Vlaanderen kunnen voortaan kosteloos via AlphaGalileo hun persmededelingen en aankondigingen beschikbaar stellen voor journalisten waar ook ter wereld. Meer informatie op www.alphagalileo.org.

Wetenschappelijke onderzoeksgemeenschappen

De Raad van Bestuur heeft in november 2006 de nieuwe Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen (WOG's) goedgekeurd. Vanaf 1 januari 2007 zullen 63 WOG's in functie zijn. Het doel van WOG's is de samenwerking tussen onderzoekseenheden te bevorderen. Inter-, multi- en transdisciplinariteit vormen hierbij een pluspunt.

Prijzen

Kandidaturen voor volgende prijzen moeten ingediend worden op :

- 30 juni 2007 : ExxonMobil Chemical Prijs

- 15 juni 2007 : AstraZeneca – Astma en COPD Prijs
- 15 september 2007 : Inbev-Baillet Latour Prijs voor de gezondheid
- 1 oktober 2007 : Barco-prijzen
- 1 oktober 2007 : Oswald Vander Veken prijs
- 1 november 2007 : InBev Baillet Latour prijs voor klinisch onderzoek

Voor volgende prijzen is de deadline intussen verstreken en zullen de gespecialiseerde jury's de komende weken/maanden beraadslagen:

- InBev Baillet Latour Prijs voor de gezondheid
- SPA-Foundation Prijs
- Prijs studiecentrum Prinses Josephine-Charlotte
- Wetenschappelijke Prijs Pfizer N.V.
- Wetenschappelijke Prijs Alcatel Bell
- IBM-Belgium prijs voor de informatica
- SCK-CEN Prijs Prof. Roger Van Geen
- McKinsey Prijs

Een internationale wetenschappelijke jury kende de InBev Baillet Latour Prijs ter bevordering van de gezondheid 2007 (€ 200.000) toe aan Peter Seeburg. De InBev Baillet Latour Prijs voor klinisch onderzoek 2007 werd aan Nederlandstalige zijde toegekend aan Rik Vandenberghen en aan Franstalige zijde aan Steven Laureys. De uitreiking van deze prijzen vond plaats op 10 mei 2007 in het Paleis der Academiën in aanwezigheid van H.K.H. Prinses Mathilde.

Nieuwe Prijzen

- Umicore Award
- AstraZeneca Psychology Award
- AstraZeneca – Oncologie

Herculesmechanisme

Vlaams minister voor Wetenschap en Innovatie Fientje Moerman zal dit jaar het Herculesprogramma opstarten. Via het Herculesprogramma kunnen investeringen in middelzware en zware apparatuur gefinancierd worden voor fundamenteel en strategisch basisonderzoek, en dit in alle wetenschappelijke disciplines. Middelzware apparatuur heeft een prijskaartje van € 150.000 tot € 1.500.000, zware apparatuur van meer dan € 1.500.000. Voor de menswetenschappen worden corpora en databanken als apparatuur beschouwd.

In de tweede helft van 2007 ontvangen de associaties van universiteiten en hogescholen een eerste oproep tot aanvragen. Meer informatie vindt u op de [website](#) van Fientje Moerman.

[terug naar boven](#)

Kalender

Kalender

- Eind april liep het FWO Jaarboek van de personen. Wenst u hiervan een exemplaar te ontvangen, bel dan 02 512 91 10 of stuur een mail naar post@fwo.be
- 20 juni 2007: Raad van Bestuur FWO – toekenningen mandaat- en kredietaanvragen 2007.
- juli 2007: toekenningen l'Oréal- UNESCO – beurzen.
- 15 oktober 2007: uiterlijke indiendatum Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen (WOG)

[terug naar boven](#)

Over de grenzen

Umicore Awards

In samenwerking met het FNRS zal het FWO in 2007 voor het eerst de Umicore Awards uitreiken. Deze nieuwe prijs komt er op initiatief van Umicore, een Belgisch bedrijf dat wereldwijd actief is. Om de banden met de onderzoekswereld aan te halen richt Umicore in samenwerking met het FWO en het FNRS, prijzen in voor master- en doctoraatsthesisen in de volgende domeinen: fine particle technology and applications, sustainable technology for metal containing compounds, sustainable energy related topics, catalysis en economic or societal issues around metal containing compounds.

Van zodra de modaliteiten afgesproken zijn en de reglementen goedgekeurd door alle partners, zal de eerste aankondiging volgen. De eerste uitreiking van de Umicore Awards wordt verwacht rond november 2007.

Internationale contacten 2006

Om de mobiliteit van onze vorsers te ondersteunen, stelt het FWO verschillende middelen ter beschikking. Onderstaande tabel schetst het aantal toegekende projecten in 2006.

Overzicht internationale mobiliteit 2006

Reiskredieten	953
Lange verblijven in het buitenland	71
Bi-laterale uitwisselingen	62
Visiting Postdoctoral Fellowships	28
Sabbatical leave voor wetenschappelijke opdracht	13
Organisatie van congressen in België	102

In totaal werden 953 reiskredieten toegekend voor deelname aan congressen en voor korte studieverblijven. Voor langere verblijven in het buitenland werden 71 dossiers goedgekeurd. De reiskredieten omvatten de verplaatsingskosten, alsook een forfaitaire verblijfsvergoeding. In het kader van de bilaterale akkoorden met Europese én overzeese landen zijn er 62 uitwisselingen van vorsers gebeurd. Bij deze –wederzijds goedgekeurde – projecten geeft het FWO subsidies voor de kosten van de uitwisseling van de onderzoekers. De meest recente overeenkomst werd ondertekend met Ecuador – Fundación para la Ciencia y la Tecnología.

Verder is, via de subsidiecategorie *Visiting Postdoctoral Fellowships* aan 28 buitenlandse wetenschappers de mogelijkheid geboden onderzoek in onze Vlaamse universiteiten uit te voeren, in het kader van FWO-onderzoeksprojecten en/of Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen. Deze onderzoekers brengen buitenlandse expertise in.

Om Vlaamse onderzoekers/universiteitsprofessoren gedurende een bepaalde periode vrij te stellen van elke pedagogische verplichting om zich te wijden aan eigen onderzoek zijn 13 kredieten voor wetenschappelijke opdrachten (sabbatical leave) toegekend.

In de categorie *Organisatie van congressen in België* tenslotte werden 102 dossiers goedgekeurd.

[terug naar boven](#)

Internationaal genoteerd

Verklaring van Berlijn

Het FWO juicht toe dat op 13 februari jl. alle Vlaamse universiteiten en hogescholen de Berlin Declaration ondertekend hebben. Het FWO was destijds, op 6 november 2003, bij de eersten in Europa om deze verklaring te onderschrijven. Met de Berlin declaration willen alle partijen de vrije toegang tot wetenschappelijke onderzoeksresultaten en cultureel erfgoed – via open archieven op internet – stimuleren.

Mandaathouders en kredietgenieters van het FWO worden verzocht om publicaties die voortvloeien uit FWO-toelagen beschikbaar te stellen via een “Open Access” databank. Het FWO stimuleert hen dit ook te doen voor aanverwante publicaties en resultaten. Meer informatie op www.driver-repository.be.

Europees handvest voor onderzoekers ondertekend

Het FWO heeft op 13 februari ll. het Europese handvest voor de onderzoekers ondertekend. Hoewel de meeste van de aanbevelingen uit dit handvest al geruime tijd door het FWO worden toegepast, vindt het FWO het belangrijk dit Europese “keurmerk” te steunen en uit te dragen. Dit kan enkel bijdragen tot de mobiliteit van onze onderzoekers, leiden tot betere carrièremogelijkheden en de onderzoeks- en innovatiedynamiek in Europa versterken. Meer informatie op vind je op deze [website](#).

[terug naar boven](#)

Cijfers en letters

Het FWO in cijfers

EVALUATIE

Onderzoek gefinancierd door het FWO wordt van dichtbij opgevolgd door de wetenschappelijke commissies en indien nodig bijgestuurd. In januari 2007 werden 1.513 verslagen geëvalueerd waarvan 88% onmiddellijk werd goedgekeurd. Slechts 1% werd

als “onvoldoende” geëvalueerd en 11% zal na ontvangst van aanvullende informatie en ontbrekende verslagen tijdens de lentezittingen opnieuw geëvalueerd worden.

KREDIET EN PROJECT

Dit jaar heeft het FWO, na het succes van vorig jaar, haar interactief aanbod uitgebreid met de krediet- en projectaanvragen. Tegen de limietdatum van 1 februari 2007 werden er liefst 1.502 mandaataanvragen en 1.025 krediet- en projectaanvragen online ingediend. Ook werden met wat strubbelingen 5.000 referentenrapporten aan het juiste dossier gekoppeld. Aan de aanvragers werd eventueel bijkomende informatie gevraagd.

Reeds op 26 februari ontvingen de Gebiedsraden een eerste overzicht van de door de 31 commissies te evalueren aanvragen. De evaluatieperiode loopt van 19 maart tot 24 mei 2007.

Eind mei 2007 zullen alle voorstellen van de commissies voorgelegd worden aan het Bureau en vervolgens aan de Raad van Bestuur, die op 20 juni 2007 beslist over de toekenningen. Een lijst van alle toekenningen vindt u diezelfde dag op onze website.

ODYSSEUS

In het kader van *Odysseus* werden er 18 aanvragen in Groep I en 21 aanvragen in Groep II ingediend. De procedure voor de meta-evaluatie door de internationale multidisciplinaire Odysseusjury loopt nu. De resultaten worden eind juni bekend gemaakt.

[terug naar boven](#)

In de pers

In de pers

16 januari 2007: Beurs steunt jonge vrouwen in de wetenschap (De Morgen)
16 januari 2007: Beurzen promoten vrouwen in wetenschap (De Tijd)
16 januari 2007: rop peu prDes femmes téseintes (Le Soir)
17 januari 2007 : Parce qu'elles le valent bien (Le Vif)
14 februari 2007 : Hersenvlucht naar Vlaanderen (Knack)
15 februari 2007: Geld zat voor innovatie, maar brains zijn zeldzaam (De Standaard)
15 februari 2007: Vlaanderen zoekt betere ideeën (De Standaard)
15 februari 2007: Geld zat voor innovatie maar brains zijn zeldzaam (Het Nieuwsblad/Het Volk)
20 februari 2007 Van academicus tot publicatiemachine (De Morgen)
24 februari 2007: Het nut van een hersentoer (De Standaard)
27 februari 2007: Europees geld voor Uitblinkers (De Standaard)
16 maart 2007 : Moerman debatteert met onderzoekers (Gazet van Antwerpen)
29 maart 2007: De Doctorandus Economicus – 80 jaar wetenschappelijk onderzoek (Trends)
7 april 2007: Gul Vlaanderen schenkt € 621.455 (Het Laatste Nieuws)
12 april 2007: Knappe koppen gezocht (Trends)

[terug naar boven](#)

FWO-Intern

Personalia

- Pensioen:
Louis Marissens, diensthoofd Boekhouding & Financiën (FWO) 1/2/1970 – 31/3/2007
- Indiensttreding:
 - Hans Willems, navorsers - beleidsadviseur FWO sinds 19/2/2007
 - Jan De Beule, navorsers - beleidsadviseur FWO sinds 1/4/2007
 - Danny Huysmans, directeur Intern Beheer FWO sinds 1/5/2007
- Overlijden:
 - Oscar Steenhaut (+ 23/1/2007)
ere-rector van de Vrije Universiteit Brussel (1982 – 1986),
Lid Raad van Bestuur FWO (1988-1990)
 - Leon De Meyer (+ 4/11/2006)
ere-rector van de Universiteit Gent (1985 – 1993),
Voorzitter (1989-1992) en Lid (1988-1993) Raad van Bestuur en Bureau FWO

S.T.O.R.M

De laatste jaren liet de noodzaak aan één centrale FWO-databank zich steeds meer voelen, zowel intern bij het FWO, als extern naar onze partner-instellingen. Na een grondige studie werd beslist de FWO-administratie volledig te herinformatiseren. De volledige programmering hiervan gebeurt binnen de eigen informaticadienst en kreeg als naam S.T.O.R.M. (S : samenwerking, T : toegankelijkheid, O : Object-Oriented, R : Rendabel, M: modulair): het project ging van start op 1 oktober 2006 en zal volledig operationeel zijn op 1 december 2007.

Alle gegevens, waarover het FWO beschikt sinds 1928, worden opgeslagen in een wetenschappelijke databank, die het importeren , exporteren en bevragen van gegevens zéér eenvoudig maakt. Ook worden alle gegevens (bv. van on-line aanvragen, gegevens uit evaluatievergaderingen) hierin opgeslagen.

Deze databank wordt intern gebruikt bij het FWO en kan enkel op aanvraag – mits respecteren van de geldende privacy wetgeving – door partner instellingen geraadpleegd worden.

[terug naar boven](#)

Richtlijnen

Minder hinderpalen, meer flexibiliteit

Om de flexibiliteit te verhogen en de toegang tot de mandaten te verbreden heeft het FWO de voorwaarden en de modaliteiten aangepast. Een overzicht van de belangrijkste wijzigingen:

- meer flexibiliteit omwille van sociale en medische redenen;
- gedeeltelijke afschaffing van leeftijdslimieten en nationaliteitsbeperkingen;
- mogelijkheid van beperkte nevenactiviteiten voor postdoctorale onderzoekers;

- mogelijkheid tot kortere buitenlandse verblijven met mobiliteitstoelage omwille van sociale en medische redenen.

Meer informatie over onze aangepaste reglementen vind je via de [subsidiewijzer](#) op de website van het FWO.

[terug naar boven](#)